

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

ATSISAKYTI PRADĖTI TYRIMĄ DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS IR UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „VILNIAUS VIEŠASIS TRANSPORTAS“ VEIKSMŲ, SUSIJUSIŲ SU REKLAMOS TRANSLIAVIMO PASLAUGOMIS VIEŠOJO TRANSPORTO PRIEMONĖSE ESANČIUOSE LCD MONITORIUOSE, ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2024 m. sausio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2024 m. sausio 16 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės ir uždarnosios akcinės bendrovės „Vilniaus viešasis transportas“ veiksmų, susijusių su reklamos transliavimo paslaugomis viešojo transporto priemonėse esančiuose LCD monitoriuose, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams ir nustatė:

- (1) Konkurencijos taryba gavo Lietuvos marketingo asociacijos (toliau – Pareiškėjas) prašymą pradėti tyrimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) ir Savivaldybės valdomos įmonės uždarnosios akcinės bendrovės „Vilniaus viešasis transportas“ (toliau – VVT) veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams, nustatyti įpareigojimus bei taikyti sankcijas (toliau – Pareiškimas).
- (2) Pareiškėjo teigimu, VVT, kaip Savivaldybės valdoma įmonė, naudodamasi savo išskirtine padėtimi teikiant keleivių vežimo paslaugas autobusais ir troleibusais Vilniaus mieste ir priemiestyje, teikia reklamos transliavimo paslaugas (t. y. talpina ir valdo vaizdo medžiagą (reklaminius pranešimus, informacinę medžiagą ir kita) LCD monitoriuose) reklamos viešajame transporte rinkoje bei gauna pelną ir tokiu būdu reikšmingai riboja konkurenciją minėtoje rinkoje.
- (3) Iš Pareiškėjo pateiktos medžiagos matyti, kad VVT autobusuose ir troleibusuose įrengtuose LCD monitoriuose yra rodomas ne tik viešosios transporto priemonės maršrutas ir sustojimo stotelės, bet jau kurį laiką vykdoma reklamos transliavimo veikla, kuri yra niekaip nesusijusi su keleivių pervežimu ar kitu viešųjų paslaugų teikimu.
- (4) Pareiškėjo teigimu, komercinės reklamos transliavimas VVT priklausančiuose autobusuose ir troleibusuose yra laikytinas ūkine veikla. Pareiškime nurodoma, kad VVT už reklamos transliavimo paslaugas yra nustačiusi įkainius asmenims, norintiems savo paslaugas (prekes) reklamuoti (transliuoti) VVT valdomuose troleibusuose ir autobusuose, o už reklamos transliavimo paslaugas VVT gauna pajamas (pelną).
- (5) Pareiškime nurodoma, kad VVT 2020–2021 m. skelbė viešojo transporto priemonėse įrengtų LCD monitorių laisvo eterio laiko nuomos viešuosius konkursus, tačiau jie, anot Pareiškėjo, buvo iš esmės apsimestiniai, sudarantys itin nepalankias sąlygas rinkos sąlygomis veikiantiems ūkio subjektams, taigi, minėti konkursai buvo nutraukti arba neįvyko. Pareiškėjo vertinimu, neįvykdžius konkurencingos procedūros ir nesant Konkurencijos tarybos leidimo, VVT savavališkai pradėjo vykdyti ūkinę veiklą.
- (6) Pareiškėjas nurodo, jog nors senesnėse viešojo transporto priemonėse LCD monitorius sumontavo ir reklamos transliavimo paslaugas teikia Pareiškėjo atstovaujama narė UAB „Media Traffic“ (toliau –

Bendrovė) pagal su VVT vietų monitoriams įrengti autobusuose ir troleibusuose nuomos sutartis, sudarytas pagal vykusį viešą konkursą¹, tačiau naujose viešojo transporto priemonėse esančius monitorius valdo ir išskirtinai reklamos transliavimo paslaugas teikia VVT².

- (7) Pareiškėjo teigimu, tarp jo atstovaujамų narių yra bendrovių, kurios rinkoje siūlo vaizdinės ir garsinės reklamos transliavimo paslaugas, todėl, tikėtina, būtų suinteresuotos tokių paslaugų teikimu komercinėmis sąlygomis rinkoje ir galimai siektų ar bent svarstyti galimybę dalyvauti VVT skelbiamuose viešuosiuose pirkimuose (Bendrovė, UAB „Dynamic Solutions“, UAB Connective Media, UAB „JCDecaux Lietuva“, UAB „Videoarchitektai“, IĮ „Owexx“, kooperatyvinė bendrovė „Katos grupė“).
- (8) Taigi, Pareiškėjas teigia, kad nurodytos aplinkybės lemia tai, jog Pareiškėjo atstovaujamiems nariams yra užkertamas kelias veikti reklamos transliavimo paslaugų viešajame transporte rinkoje, jie yra diskriminuojami, rinka – iškraipoma, o VVT veiksmai, reikšmingai riboja konkurenciją. Pareiškėjo vertinimu, Savivaldybės ir VVT veiksmai, vykdant reklamos transliavimo veiklą LCD monitoriuose, įrengtuose naujesnėse viešojo transporto priemonėse, pažeidžia Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatas.
- (9) Pareiškėjas taip pat nurodo, kad yra pažeidžiami ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 56 straipsnio³ reikalavimai.
- (10) Pareiškime teigiama, jog VVT reklamos transliavimo veiklą galimai pradėjo vykdyti negavusi Konkurencijos tarybos leidimo, konkursai taip ir neįvyko, o į Konkurencijos tarybą dėl sutikimo naujai veiklai vykdyti išdavimo pagal Vietos savivaldos įstatymo 56 straipsnį Savivaldybė nesikreipė.
- (11) Kadangi Vietos savivaldos įstatyme įtvirtinta, kad savivaldybės valdomos įmonės negali savo iniciatyva pradėti vykdyti naujos ūkinės veiklos, nes tokiai ūkinei veiklai vykdyti būtinas išankstinis Konkurencijos tarybos sutikimas, Pareiškėjas daro išvadą, kad Vietos savivaldos įstatymo 56 straipsnio nuostatų įgyvendinimo kontrolė priskirtina Konkurencijos tarybai, t. y. Konkurencijos taryba atlieka Vietos savivaldos įstatymo 56 straipsnio įgyvendinimo priežiūrą. Taigi, Pareiškėjo vertinimu, Konkurencijos taryba taip pat yra kompetentinga tirti situacijas, kai ūkinė veikla savivaldybės įmonei yra pavedama vykdyti negavus Konkurencijos tarybos leidimo.
- (12) Pagal Konkurencijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalį Konkurencijos taryba yra valstybės įstaiga, vykdanči valstybinę konkurencijos politiką ir prižiūrinti, kaip laikomasi Konkurencijos įstatymo. Konkurencijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog Konkurencijos taryba tiria draudžiamus susitarimus, piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, nagrinėja pranešimus apie koncentraciją, viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų ar kitų sprendimų atitiktį Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.
- (13) Pareiškėjas kreipėsi į Konkurencijos tarybą, prašydamas pradėti tyrimą dėl Savivaldybės ir VVT veiksmų (neveikimo), galimai pažeidžiančių Konkurencijos įstatymo 4 straipsnį.
- (14) Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis nustato pareigą viešojo administravimo subjektams užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę vykdant jiems pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu, o šio straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.
- (15) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 7 punkte nustatyta, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jei nėra duomenų, kurie leistų pagrįstai įtarti šio įstatymo pažeidimą.

¹ Prieiga internetu: <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/ReportsOrProtocol/Details/2020-660867?formTypeId=1>.

² Pagal Pareiškėjo pateiktą informaciją, VVT monitorių atskirai nemontavo, jie jau buvo transporto priemonėse jas įsigijus.

³ Buvęs Vietos savivaldos įstatymo 9¹ straipsnis.

- (16) Konkurencijos įstatymo 4 straipsnis nustato viešojo administravimo subjektų pareigą užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę. Kaip yra pažymėta ir teismų praktikoje, Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus gali pažeisti tie viešojo administravimo subjekto veiksmai, kuriais įgyvendinamos viešojo administravimo funkcijos⁴.
- (17) Pareiškėjas prašė įvertinti ir VVT veiksmų atitiktį Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams. Šiuo aspektu nėra pagrindo įtarti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimo, kadangi nėra pagrindo VVT veiksmų (neveikimo) vertinti kaip viešojo administravimo subjekto įgyvendinamos viešojo administravimo funkcijos.
- (18) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 2 punktą nurodo, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu tirti pareiškime nurodytus faktus nepriklauso Konkurencijos tarybos kompetencijai.
- (19) Kaip Konkurencijos taryba yra pažymėjusi ir ankstesnėje savo praktikoje⁵, įstatymų leidėjas nenustatė Konkurencijos tarybai įgaliojimų atlikti Vietos savivaldos įstatymo 56 straipsnio reikalavimų pažeidimų tyrimų ir taikyti sankcijų savivaldybėms ar jų valdomoms įmonėms už šio straipsnio reikalavimų nesilaikymą. Atitinkamai, Konkurencijos taryba neturi pagrindo pradėti tyrimo dėl galimo Vietos savivaldos įstatymo 56 straipsnio pažeidimo.
- (20) Pareiškėjo vertinimu, Savivaldybės veiksmai (neveikimas), kuriais ji tinkamai neorganizavo konkurencingos procedūros ir negavo Konkurencijos tarybos sutikimo pagal Vietos savivaldos įstatymo 56 straipsnį prieš VVT pradedant vykdyti reklamos transliavimo paslaugas viešojo transporto priemonėse esančiuose LCD monitoriuose, pažeidžia Konkurencijos įstatymo 4 straipsnį.
- (21) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punktą nurodo, jog Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jei pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.
- (22) Konkurencijos taryba 2022 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1S-136 (2022) „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto patvirtinimo“ patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto įgyvendinimo apraše (toliau – Aprašas) buvo įtvirtinti principai, kuriais vadovaudamasi Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujamosi Apraše nustatytais tyrimo įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės bei racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš šių principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo.
- (23) Vertinant Pareiškėjo prašymą pradėti tyrimą dėl Savivaldybės veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams bei tyrimo atitiktį Konkurencijos tarybos veiklos prioritetui, atsižvelgtina į įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei (Aprašo 8.1 papunktis) ir racionalaus išteklių naudojimo (Aprašo 8.3 papunktis) principus.
- (24) Aprašo 9 punktą nurodo, kad Konkurencijos taryba vertins tikėtiną tyrimo įtaką veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei. Toks vertinimas paprastai apima, bet nebūtinai apsiriboja, galimo pažeidimo pobūdžio, masto ir su galimu pažeidimu susijusių prekių vertinimu. Pagal Aprašo

⁴ LVAT 2012 m. liepos 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-1924/2012, UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ prieš Konkurencijos tarybą.

⁵ Konkurencijos tarybos 2023 m. rugpjūčio 1 d. nutarimas Nr. 1S-118 (2023) „Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Kauno miesto savivaldybės sprendimų ir veiksmų, susijusių su krematoriumo statyba, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams“, 14 pastraipa.

10.1 papunktį, paprastai didžiausią neigiamą įtaką veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei gali daryti galimi pažeidimai, pasireiškiantys ūkio subjektų ar viešojo administravimo subjektų veiksmais kuriais tiesiogiai daroma įtaka prekių kainoms, kokybei, įvairovei.

- (25) Pareiškėjas nenurodė aplinkybių, kurios leistų įtarti, kad pasireiškė konkreti tiesioginė neigiamą įtaka vartotojų atžvilgiu.
- (26) Pareiškėjo nurodytos aplinkybės nesudaro pagrindo teigti, kad dėl skundžiamų veiksmų būtų tiesiogiai daroma įtaka prekių kainoms, kokybei bei įvairovei vertinant vartotojų požiūriu. Akcentuotina, kad reklamą vartotojai viešajame transporte gali matyti nemokamai, o reklamų turinys priklauso nuo reklamos užsakovų. Be to, VVT nėra vienintelis reklamos transliuotojas Vilniaus viešajame transporte, kadangi dalyje transporto priemonių reklamos transliavimo veiklą vykdo Bendrovė, kaip nurodyta šio nutarimo (6) pastraipoje. Pareiškėjas nepateikė duomenų ir argumentų dėl pasireiškiančios žalos vartotojams ir pateikta informacija nerodo, kad aplinkybė, kuris subjektas transliuoja reklamas viešajame transporte, turėtų esminės reikšmės vartotojų požiūriu. Atsižvelgiant į nagrinėjamų paslaugų pobūdį, tokios žalos vartotojams Konkurencijos tarybai nėra pagrindo išvelgti ir vertinant savo iniciatyva.
- (27) Tyrimo atlikimas taip pat neatitinka racionalaus išteklių naudojimo principo.
- (28) Aprašo 14 punkte nurodoma, kad, vadovaudamasi racionalaus išteklių naudojimo principu, Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams. Aprašo 15.1 papunktyje nurodyta, kad sprendama dėl tyrimo pradėjimo Konkurencijos taryba vertins konkretaus tyrimo tikslus bei tikimybę juos pasiekti, o 15.2 papunktyje nurodyta, kad sprendama dėl tyrimo pradėjimo Konkurencijos taryba vertins tyrimui atlikti reikalingą laiką ir būtinus bei turimus žmogiškuosius ir finansinius išteklius.
- (29) Atsižvelgiant į tyrimui reikalingą atlikti laiką, būtinus bei turimus Konkurencijos tarybos žmogiškuosius ir finansinius išteklius, ir į tai, jog nematyti, kad tyrimo atlikimas galėtų turėti teigiamos reikšmingos įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, tyrimo atlikimas neatitinka ir racionalaus išteklių naudojimo principo.
- (30) Įvertinus šiame nutarime nurodytas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjo nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir sudaro pagrindą atsisakyti pradėti tyrimą, kaip numatyta Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte.
- (31) Kaip nurodyta Aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad Konkurencijos tarybos vertinti veiksmai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų.
- (32) Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, taip pat neriboja Pareiškėjo teisės, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 51 straipsnio 2 dalimi, kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo ar neteisėtų veiksmų nutraukimo.
- (33) Konkurencijos taryba pažymi, jog šis nutarimas priimtas Pareiškėjo nurodytos informacijos ir Konkurencijos tarybos surinktos informacijos pagrindu Pareiškimo vertinimo metu ir neriboja Konkurencijos tarybos teisės paaiškėjus kitoms aplinkybėms ar gavus papildomos informacijos, leidžiančios įtarti galimus Konkurencijos įstatymo pažeidimus, pradėti tyrimą savo iniciatyva.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 4 straipsniu, 24 straipsnio 4 dalies 2, 7 ir 8 punktais,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės ir uždarnosios akcinės bendrovės „Vilniaus viešasis transportas“ veiksmų, susijusių su reklamos transliavimo paslaugomis viešojo transporto priemonėse esančiuose LCD monitoriuose, atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas gali būti skundžiamas Regionų apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

Pirmininkė

Jolanta Ivanauskienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ATSISAKYTI PRADĖTI TYRIMĄ DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS IR UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „VILNIAUS VIEŠASIS TRANSPORTAS“ VEIKSMŲ, SUSIJUSIŲ SU REKLAMOS TRANSLIAVIMO PASLAUGOMIS VIEŠOJO TRANSPORTO PRIEMONĖSE ESANČIUOSE LCD MONITORIUOSE, ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-01-16 Nr. 1S-6 (2024)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Lukoševičiūtė, Vyresnioji patarėja, Teisės grupė
Sertifikatas išduotas	AGNĖ LUKOŠEVIČIŪTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-01-16 11:22:18 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-29 18:51:35 – 2024-04-27 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Ivanauskienė, Pirmininkė, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	JOLANTA IVANAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-01-16 11:27:19 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-01-16 11:27:37 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-09 17:30:35 – 2028-06-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:17 iki 2024-12-19 11:01:17
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-01-16 14:32:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-01-16 14:32:45 Dokumentų valdymo sistema Avily